

המסע לגילוי

הונאות מע"מ

לשמה. ראשי החברה הצהירו כי אינם יודעים מה נעשה אצלם, וזאת בשעה ש- מחזור מכירות שלהם עולה על 300 מיליון לירות לשנה.

בדיקות של מחלקת החקירות של ה- מכס העלו כי קיימת עוד שיטה של הונאה, המקובלת אצל גופים אחרים: יבואן משחרר ציוד מן המכס, משלם את המע"מ כחוק, מוכר אותו לחברה שהוא הקים, במחיר יותר גבוה, ומקבל אז מן האוצר את המע"מ ששילם בעת השיחרור מן המכס. החברה הקונה רש"ר מה רק על הנייר, ולמעשה היבואן עצמו מוכר הלאה את הסחורה ואינו מעביר את המע"מ. וזאת, כאשר אין סיכוי כי שלטונות המכס יגלו את החברה הפיק"טיבית שהוקמה רק לצורך תרגיל ה- הונאה.

מחלקת החקירות של המכס, בראשו תם של משה לנדאו וסגנו גבריאל אורן, הועמדה על הרגליים כדי לחקור הונאות מס-ערך-מוסף בשיטות מתוחכמות ובסכומים אדירים. בשלב זה מת- רכזו החקירה בעסקיה של תנועת המו- שבים - בעיקר בחברות הקשורות ב- משקי התנועה. בשלב הבא יבדקו חוקרי המחלקה את כל אירגוני החקלאים ובי- שלב שלאחריו - אירגונים אחרים.

מרבית ההונאות מתבצעות באמצעות קבלת החזרי מע"מ מן האוצר כאשר ה- החזר לא מגיע. לדוגמה: משקי תנועת המושבים רוכשים מקררים עבור מושבי- ניקים. הם משלמים מס בשעת הרכישה ומעבירים את המקרר לכאורה למושב ולמעשה למושביניק. לאחר מעשה הם מצהירים כי זו מכירת ציוד עליו מגיע החזר המס, ומקבלים מן האוצר את המס ששולם.

דרך אחרת, כאשר המושביניק קונה ציוד עליו מגיע החזר. את הציוד קונה

ממונה ברקת אין אמצעים

עבורו מת"מ (משקי תנועת המושבים), ומאחר שהמושביניק אינו עוסק מורשה, אין הוא זכאי לגבות בחזרה את המס. מת"מ גובה את המס כאילו עבורו ומש- אירה אותו אצלה. שיטה זו מקובלת במת"מ גם ברכישת מכונות. מת"מ קשו- רה עם הברה פרטית בשם "תפארת ה- כונית", העוסקת בשכר-מכר במכוניות. "תפארת המכונית" קונה מכונות באמ- צעות מת"מ, המקבלת הנחות גדולות אצל יבואני הרכב. כאשר הרכב, או ציוד אחר הנקנה כך, הוא מסחרי, גובה מת"מ את החזר מע"מ ומשאירה אותו אצלה.

החוקרים של המכס נתקלו בקשיים רבים, שכן רואי החשבון של מת"מ הפ- סיקו לטפל בחברה לפני חצי שנה, ומאז היא מתנהלת ללא ביקורת ספרים ראויה

המו"לים סוגרים את החנות

התאחדות המוציאים-לאור החליטה לסגור את חנות-הספרים שהפעילה בתל- אביב, בשדירות רוטשילד פינת רחוב אלנבי, במקום שהיה פעם קפה "שד- רות". הסיבה: הפסדים כבדים.

סוף דרכו של "לוח 8"

בעלי "לוח 8" החליטו להפסיקו, החל מראשית 1978. הלוח, המשותף לשמונה עתונים, מבוסס בעיקר על תפוצתו של "מעריב", והחלטה להפסיק את פירו- טו, מהתקבלה לאחר ש"מעריב" תבע נתח גדול יותר מן ההכנסות.

עודפי הפיתקאות של היהלומנים - 25 מיליון דולר

אחרי הפיחות האחרון נותרו בידי היהלומנים עודפי-יצוא בסכום של 25 מיליון דולר. עתה הם מנהלים משאומתן על מכירת העודפים לאוצר. העודפים קרויים פיתקאות. כל יהלומן המייבא חומר-גלם, חייב לייצא עליו ערך-מוסף מוסכם. ערך זה בדולארים יכול להימכר מאיש לרעהו יחד עם הסחורה, ולבסוף צריך לקצו את ההתחייבות לייצוא מול הייצוא בפועל. כך התפתח בקרב היהלומנים מיסחר בפית- קאות. כאשר יהלומן רוכש יהלומים ולא מבצע ייצוא בכמות מספקת, הוא קונה את הפיתקאות ומוסר אותן לאוצר תמורת ייצוא ששעה.

מאחר שהערך המוסף שנקבע פיקטיבי, נוצרים תמיד עודפי פיתקאות, המק- בילים לתמורה בדולארים שאינה מועברת לאוצר ונמכרה עד כה בשוק השחור. בפחות האחרון נותרו, כאמור, היהלומנים עם פיתקאות המצהירות על ייצוא של 25 מיליון דולר. מחיר דולר ייצוא בשוק היה כלירה לפני הפחות. היהלומנים דורשים כי האוצר יקנה מהם את הפיתקאות תמורת לירה לדולר. האוצר מוכן, אולם דורש כי הם ישלמו מס-הכנסה מלא על ההכנסה. ולכן מתנגדים היהלומנים

נושבר

בתיירות הפנים

בחודשים ינואר-יוני השנה היתה ירי- דה של 14% בשיעור הלינות של ישרא- לים בבתי-מלון, לעומת התקופה המקבילי- לה אשתקד. בשנת 1976 היתה ירידה של 4% במספר הלינות לעומת 1975, וזאת כאשר עד אותה שנה היתה עליה של 10% בשנה במספר הלינות.

מנכ"ד עמיר עצות לרוב

הירידה בלינות הניעה את מנכ"ל התי- אחדות המלונאים משה עמיר להציע להגדיל את דומי ההבראה לסכום ריאלי יותר (כיום: 158 לירות ליום ברוטו, 100 ל"י נטו) ולפטור את הסכום ממס. כן מוצעות תוכניות חיסכון לנופש בבני- קים, כדוגמת התוכניות לדירור ולחינוך. הצעה נוספת: להקים קרן לאשראי לישר- ראלים נופשים בישראל, שתעמיד לרשו- תם הלוואה נוחה, כדוגמת הלוואות לתחליף ייבוא. דרך אחרת היא התקש- רות ארוכת-טווח בין המלונות למוסדות, באמצעותה ניתן להזיל בהרבה את ה- מחיר ללינה לישראלי, רצמוד כיום ל- מחיר לתויר.

הסקר האחרון של הלשכה לסטטיס- טיקה הוכיח, כי רק 18% מהאוכלוסיה הבוגרת בישראל יצאו לנופש של יותר מ-4 ימים, וזאת לעומת יותר מ-50% באירופה.

האם טוב שיהיו הרבה פועלי-יצור?

אחת המוסכמות המקובלות בישראל היא, כי מצב המשק אינו כשורה בגלל המספר הגדול של עובדי שירותים לעו- מת מספר עובדי הייצור, וכי ככל שירבו האחרונים תתחזק כלכלת המדינה.

האם הדבר נכון? בדיקה במשק של הבריאה במדינות, ארצות-הברית של אמ- ריקה, מוכיחה את ההיפך. בשנת 1947 הועסקו במשק האמריקאי 52 מיליון איש, כמחציתם בייצור (מיכרות): 1 מי- ליון; בנייה: 2 מיליון; תעשייה: 15.5 מיליון; חקלאות: 8 מיליון. סה"כ ב- ייצור: 26.5 מיליון. 30 שנה לאחר מכן, בשנת 1976, היה מספר המועסקים ב- משק האמריקאי 77 מיליון, מהם 25.7 מיליון עובדי ייצור. כלומר, משקל עוב- די הייצור ירד מ-50% ל-33%. (מיכרות: 760 אלף; בנייה: 3 מיליון; תעשייה: 18.5 מיליון; חקלאות: 3.5 מיליון, סה"כ: 25.7 מיליון). לעומת זאת היה מספר המועסקים בשירותים (בסוגריים): הנתונים לשנת 1947 כלהלן: מסחר: 17 מיליון (9 מיליון); תחבורה: 4.4 מיליון (ללא שינוי), שירותים פיננסיים: 4.2 מיליון (1.7 מיליון), שירותים כלכי- ליים: 14 מיליון (5 מיליון); עובדי הממשל הפדראלי: 2.7 מיליון (1.9 מיליון); עובדי הממשל המקומי: 12.3 מיליון (3.6 מיליון).

יוצא כי בשלושים השנים בהן שיגשגה ארצות-הברית, הוכפל מספר העובדים

בל"ל ניו-יורק

מחליף עורך-דין

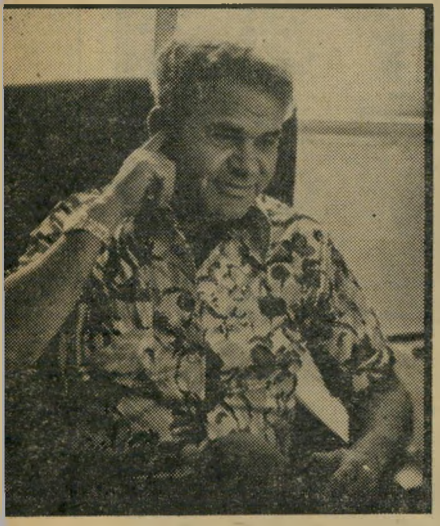
המנהל החדש של סניף "בנק לאומי" בניו-יורק, עמוס ברנר, הבטיח לעו"ד ריטה האזור להעביר אליה את הטי- פול בעיסקי הבנק. ברנר הכיר את האור- זר באמצעות ידידים, כאשר ביקרה בארץ, ועתה הוא סועד עימה לעיתים קרובות. מי שנופץ אישית מן המינוי החדש הוא אליעזר לרנר, שהיה קודם לכן מנהל בל"ל בארצות-הברית ותיכנן לח- זר לארץ אחרי חמש שנים בתפקיד. מי- נויו של ברנר לתפקידו החדש יאריך את שהותו של לרנר בחו"ל; משום כך מונה כמנהל בל"ל בחצי-הכדור המערבי. נראה כי הכוונה היא, לאפשר לברנר להוכיח את עצמו.

רכטמן

מוכן

לפרוש

ראש-עיריית רחובות שמואל רכט- מן הצהיר על נכונותו להתפטר מראשות העיר, אך הוא אינו מוכן לנטוש את ראשות הוועדה לבניין ערים. בישיבת ראשי סניף המפלגה הליברלית ברחובות, שבערכה לפני שבוע, הצהיר רכטמן כי הוא מוכן להתפטר מתפקידו לטובת יצחק פיינשטיין ולהסתפק בתפקיד

ראש-העירייה רכטמן פרישה בתנאי

מ"מ ראש העירייה. בתמורה ביקש כי פיינשטיין יסיר את ההצעה שהגיש למר- כז המפלגה הליברלית, לפיה לא יכהן ראש עיר גם כחבר-כנסת. בתגובה אמר פיינשטיין כי אינו חפץ בתפקיד וכי לא איכפת לו שרכטמן ימשיך לכהן כראש העיר, בתנאי שיתפטר מכהונתו בוועדה לבניין ערים. רכטמן סירב בתוקף.

בשירותים. לשם השוואה כדאי להביא גם נתונים על השכר לשעת-עבודה במשק האמריקאי (לשנת 1976): שכר שעת- עבודה בענפי המיסחר הוא 3.9 דולר; בכספים: 4.29 דולר; בשירותים: 4.28 דולר; במיכרות: 6.22 דולר; בבנייה: 7.55 דולר; במתכת: 5.3 דולר; בייצור מכונות: 5.6 דולר; בחשמל: 4.76 דולר; לר; בתישיית המכוניות: 6.33 דולר; במזון וטבק: 4.79 דולר; בנייר וקרטו- נאז: 5.25 דולר; בדפוס והוצאה-לאור: 5.58 דולר; בכימיה: 5.65 דולר; בנפט: 7 דולר; בטקסטיל: 3.31 דולר, ובעור: 3.36 דולר לשעה.

הממוצע הארצי לשעת-עבודה בתעשייה האמריקאית היה 5.01 דולר. בישראל באותה שנה: 1.5 דולר ולשירותים 2.2 דולר.